

**«Аваллăхсăр малашлăх сук»
республика шайёнчи 2-мёш фестиваль положенийё**

1. Пётёмёшле калани

1.1. Тăван чёлхе кунне, Чăваш Республикин Экологи культурипе сук санталяка перекетлес султалăкне тата Раçсей Федерацийёن Семье султалăкне халалланă «Аваллăхсăр малашлăх сук» республика шайёнчи 2-мёш фестивалье (малалла – Фестиваль) пуçараканёсем тата йёркелекенёсем – Чăваш Республикин вёрену министерствин хушма профессии вёренёвё «Чăваш Республикин вёрену институтё» Чăваш Республикин бюджет учрежденийё (малалла – Чăваш Республикин вёрену институтё) тата Чăваш Республикин Хёрлё Чутай муниципалитет округё «Пётёмёшле пёлу паракан Хёрлё Чутай вăтам школё» муниципалитет пётёмёшле вёрену автономии учрежденийё (малалла – Хёрлё Чутай школё).

1.2. Фестиваль – школчченхи вёрену организацийёсенче тата пётёмёшле пёлу паракан тёп/вăтам школсенче чăваш чёлхипе культурине аталанма пулăшмалли, педагогсен опытне сармалли мел.

2. Фестиваль тёллевёпе задачисем

- Чăваш халăхён авалтан пыракан йăла-йёркипе, сăва-юрăллă, вайă-ташăллă уявёсемпе паллаштарасси;
- Ачасене тăван халăх йăли-йёркине тытса пыма хăнăхтарасси;
- Шкул ачисен тăван халăх чёлхипе литературине, историпе культурине вёренес кăмăлне сёклесси;
- вёрентекенсен паха опытне тупса палăртасси, унпа ыттисене паллаштарасси.

3. Фестивале хутшăнакансем

3.1. Фестивальте Чăваш Республикин школчченхи вёрену организацийёсен тата пётёмёшле пёлу паракан тёп/вăтам школ ушкăнёсем амăртаçсё.

3.2. Хăнасен, амăртава хутшăнакансен пурин те Фестиваль вёслениччен чăваш тумёпе пулмалла.

4. Фестиваль амăртăвёсем

4.1. «Семье йăли-йёрки – сирёп семье никёсё» (вăтам е аслă классенче вёренекенсен фольклор ушкăнё чăваш халăхён хай тарăхёнчи пёр-пёр йăли-йёркине кăтартса пани);

4.2. «Халăх юрри – чунăм уçси» (вăтам е аслă классенче вёренекенсем чăваш халăх юррине юрлани);

4.3. «Ай, ташлар-и ташшине...» (школчченхи вёрену организацийёсенчи ачасем тата 1-11-мёш классенче вёренекенсем чăваш ташши ташлани);

4.4. «Сёнё варкăш» (2-11-мёш классенче вёренекенсем хайсем сьрнă сăваёсене пăхмасăр пултаруллă каласа пани);

4.5. «Халăх йăли – пурнăс йёрки» (вёрентекенсем чăваш халăх йăли-йёркине тёпе хурса ирттернё уроксемпе урок тулашёнчи ёссем ирттерни);

4.6. «Аста аллинче ёс вылять» (5-11-мёш классенче вёренекенсен алă ёсё тума вёрентекен асталăх класё)

4.7. «Пирён сёмьен юратнă чăваш апачё» (проекта 1-11-мёш классенче вёренекен сёмьёпе хутшăнса хутёлени).

5. Фестиваль йёрки

5.1. Фестиваль 2024-мёш сулхи нарас уйăхён 17-мёшёнче Хёрлё Чутай школёнче иртет, 9:00 сехетре пуçланать.

5.2. Фестиваль сак адреспа иртет: Хёрлё Чутай муниципалитет округё, Хёрлё Чутай сали, Сёнтерё лапамё, 3-мёш сурт (Красночетайский муниципальный округ, с. Красные Четаи, пл. Победы, д. 3).

5.3.Фестивале хутшăнма кăмăл пуррине нарăс уйăхĕн 14-мĕшĕччен soshkrchet@gmail.com электрон адреспа ыру ярса пĕлтермелле (хушса пани).

1-мĕш секци

«Семье йăли-йĕрки – ырĕп семье никĕсĕ» амăрту – вăтам классенче вĕренекенсен секцийĕ

«Семье йăли-йĕрки – ырĕп семье никĕсĕ» амăрту вăтам классенче вĕренекен ачасем чăваш халăхĕн пĕр-пĕр йăли-йĕркине кăтартса парасĕ.

Хаклав. Конкурса вăтам классенче вĕренекен ачасен ушкăнĕ хутшăнать. Ушкăнра 7-9 ачаран ытла пулмалла мар. 7-10 минут хушшинче чăваш халăхĕн пĕр-пĕр йăлине кăтартса памалла. Жюри членĕсем ачасем тĕрĕс те илемлĕ калашма пĕлнине, хайсене сцена ҫинче тивĕçлĕ тытнине, ачасен тумĕпе йăла-йĕрке содержанияйĕ килĕшсе тăнине хакласĕ.

Чыслав. Уйрăм ҫĕнтерÿçĕсене ĕнентерÿ хучĕсемпе (сертификатсемпе), дипломсемпе чысласĕ, ҫĕнтерÿçĕ ята тивĕçнĕ ушкăна парне кĕтет.

2-мĕш секци

«Халăх юрри – чунăм уҫи» амăрту– вăтам тата аслă классенче вĕренекенсен секцийĕ

«Халăх юрри – чунăм уҫи» амăрту вăтам тата аслă классенче вĕренекен ачасем чăваш халăх юрри юрласа парасĕ. Жюри членĕсем ачасем тĕрĕс те илемлĕ юрлама пĕлнине, хайсене сцена ҫинче тивĕçлĕ тытнине, ачасен тумĕ юрăпа килĕшсе тăнине хакласĕ.

Хаклав. Конкурса вăтам тата аслă классенче вĕренекен ачасем хутшăнасĕ. Кашни школтан 1 е 2 ача хутшăнать.

Чыслав. Кашни ҫынна (ушкăна) ĕнентерÿ хучĕсемпе (сертификатсемпе), ҫĕнтерÿçĕсене дипломсемпе чысласĕ.

3-мĕш секци

«Ай, ташлар-и ташшине...» амăрту – школчченхи вĕренÿ организацийĕсенче, 1-11-мĕш классенче вĕренекенсен секцийĕ

«Ай, ташлар-и ташшине...» амăрту школчченхи вĕренÿ организацийĕсенче, 1-11-мĕш классенче вĕренекенсем чăваш ташшине ташласĕ.

Хаклав. Конкурса хутшăнакансем мăшăрпа е ушкăнпа ташласĕ. Жюри членĕсем ачасем тĕрĕс те илемлĕ ташлама пĕлнине, хайсене сцена ҫинче тивĕçлĕ тытнине, ачасен тумĕ юрăпа килĕшсе тăнине хакласĕ.

Чыслав. Кашни ушкăна ĕнентерÿ хучĕсемпе (сертификатсемпе), ҫĕнтерÿçĕсене дипломсемпе чысласĕ.

4-мĕш секци

«Сĕнĕ варкăш» амăрту – 2-11-мĕш классенче вĕренекенсен секцийĕ

«Сĕнĕ варкăш» амăрту 2-11-мĕш классенче вĕренекен чăвашла савă ыруса пăхма сăркаласа парасĕ.

Хаклав. Конкурса кĕçĕн, вăтам тата аслă классенче вĕренекен ачасем хутшăнасĕ. Кашни школтан чăвашла ырма пĕлекен чи пултаруллă 1-3 вĕренекен хутшăнать. Савă темисем: «Семье – пурнăс тĕрекĕ», «Чĕр чунсем – пирĕн туссем», «Ҫут ҫанталăк – тупра, эсĕ апа упра».

Чыслав. Кашни ачана ĕнентерÿ хучĕсемпе (сертификатсемпе), ҫĕнтерÿçĕсене дипломсемпе чысласĕ.

5-мĕш секци

«Халăх йăли – пурнăс йĕрки» амăрту

«Халăх йăли – пурнăс йĕрки» амăрту тĕп тата вăтам школсенче вĕрентекесем хутшăнасĕ. Тĕп тĕллевĕ – чăваш халăх йăли-йĕркине тĕпе хурса ирттернĕ уроксемпе урок тулашĕнчи ĕсене ачасемпе ирттересси. Конкурса тĕрлĕ предметпа вĕрентекенсем хутшăнасĕ.

Хаклав. Урока е урок тулашёнчи ёсе йёркеленине, темана интереслѣ те кăсăклă пама пултарнине, тăван халăх историйёпе культурина заняти темипе ҫыхăнтарма пѣлнине, вѣрентекен пуплевѣн пахалăхне, чăвашла тѣрѣс те таса калаҫма пултарнине, занятире тѣрлѣ меслетпе усă курма, ачасене хавхалантарса ёҫлеттерме пѣлнине хаклаҫҫѣ.

Чыслав. Кашни вѣрентекене ёнентерў хучёсемпе (сертификатсемпе), ҫёнтерўҫёсене дипломсемпе чыслаҫҫѣ.

6-мѣш секци

«Аста аллинче ёҫ вылять» амăрту

«Аста аллинче ёҫ вылять» амăртура 5-11-мѣш классенче вѣренекемсем асталăх класѣ кăтартаҫҫѣ.

Хаклав. Асталăх класне кăтартакан школ ачи вѣтѣ шăрҫаран, тѣрлѣ тѣслѣ ҫипрен, чустаран, ҫут ҫанталăк материалѣнчен (ҫамран, хупăран, хулăран, йывăҫран, ўсен-тăрантан) тунă ал ёҫѣн йёркине усăмлăн каласа парса е презентацилесе хутшăнакансене ёҫлеттерме пултарнине, ёҫ пахалăхне, хайне евѣрлѣхне кура хаклаҫҫѣ.

Чыслав. Кашни ачана ёнентерў хучёсемпе (сертификатсемпе), ҫёнтерўҫёсене дипломсемпе чыслаҫҫѣ.

7-мѣш секци

«Пирѣн ҫемьен юратнă чăваш апачѣ» амăрту

«Пирѣн ҫемьен юратнă чăваш апачѣ» амăртура 1-11-мѣш классенче вѣренекем ача хайѣн ҫемийе чăваш апатне пѣҫернине (хатѣрленине) кăтартса парать.

Хаклав. Конкурса хутшăнакансен апачёсене жюри членёсем тутанса хаклаҫҫѣ.

Чыслав. Кашни ачана ёнентерў хучёсемпе (сертификатсемпе), ҫёнтерўҫёсене дипломсемпе чыслаҫҫѣ.

6. Фестиваль пѣтѣмлетѣвѣ, чыславѣ

6.1. Фестиваль пѣтѣмлетѣвѣ тата ҫёнтерўҫёсене чыслани нарас уйăхѣн 17-мѣшѣнче Хѣрлѣ Чутай школѣнче иртет.

6.2. Жюри членёсем ҫёнтерўҫёсене конкурс хаклавёсене шута илсе палăртать, пѣтѣмлетѣе протокола ҫыраҫҫѣ. Ана жюри председателѣ е ун ҫумѣ алă пусса ҫирѣpletет.

6.3. Фестивале хутшăнакансене протоколсене кăтартмаҫҫѣ. Фестиваль пѣтѣмлетѣвѣсем пирки апелляция йышăнмаҫҫѣ.

6.4. Фестивале хутшăнакансене пурне те ёнентерў хучѣ (сертификат) параҫҫѣ.

6.5. Ҫёнтерўҫёсене диплом парса хавхалантараҫҫѣ. Кашни амăртура 3 вырăн (ўсѣмсем тăрăх) палăртаҫҫѣ.

6.6. Фестивале ирттерекен ен амăртăва хутшăнакансен автор прависене Раҫҫей законёсене пăхăнса сыхлать.

6.7. Фестиваль пѣтѣмлетѣвѣпе Чăваш Республикин вѣренў институчѣн тата Хѣрлѣ Чутай школѣн сайчёсенче паллашма пулать.

7. Тăкаксемпе ҫыхăннă Ыйтусем

7.1. Чыславпа ҫыхăннă тăкаксене Хѣрлѣ Чутай школѣ хай ҫине илет.

7.2. Фестивале хутшăнакан ушкăнсем (школсемпе ача пахчисем) ҫул укҫи тата апатланупа ҫыхăннă тăкаксене хайсем ҫине илеҫҫѣ.

8. Ыйтса пѣлмелли телефонсем

8-987-120-33-45 – Архипова Вероника Николаевна, Хѣрлѣ Чутай школѣн директор ёҫёсене тăваканѣ

8-917-663-75-94 – Яруськина Светлана Вадимовна, Хѣрлѣ Чутай школѣн директор ҫумѣ

8-927-859-93-78 – Мидакова Наталья Васильевна, Хѣрлѣ Чутай школѣн директор ҫумѣ

8-965-686-52-08 – Васильева Марина Николаевна, Хѣрлѣ Чутай школѣн чăваш чѣлхипе литературы вѣрентекен

8-967-794-66-46 – Егорова Анна Семёновна, Чăваш Республикн вĕренÿ
институчĕн чăваш чĕлхипе литератури кафедри ертÿшĕн ёçёсене тăваканĕ

**«Аваллăхсăр малашлăх сук»
республика шайёнци 2-мѣш фестивале хутшăнассине пѣлтерни**

«Семье йăли-йёрки – сирѣп семье никѣсѣ» ăмăрту	Ушкăн ячѣ, ачасен шучѣ, ўсѣмѣ, класс	
	Йăла-йёрке ячѣ	
	Шкул ячѣ	
	Ертсе пыракан ячѣ, телефон номерѣ	
«Халăх юрри – чунăм уçси» ăмăрту	Вѣренекен ячѣ	
	Ўсѣмѣ, класс	
	Юрă ячѣ	
	Ертсе пыракан ячѣ, телефон номерѣ	
«Ай, ташлар-и ташшине...» ăмăрту	Ушкăн ячѣ, ачасен шучѣ, ўсѣмѣ	
	Ташă ячѣ	
	Шкул ячѣ	
	Ертсе пыракан ячѣ	
«Сѣнѣ варкăш» ăмăрту	Вѣренекен ячѣ, сăвă ячѣ, ўсѣмѣ, класс	
	Шкул ячѣ	
	Вѣрентекен ячѣ, телефон номерѣ	
«Халăх йăли – пурнăç йёрки» ăмăрту	Вѣрентекен ячѣ, заняти теми, суйласа илнѣ класс ўсѣмѣ	
	Шкул ячѣ	
	Телефон номерѣ	
«Āста аллинче ѣс вылять» ăмăрту	Вѣренекен ячѣ, Āсталăх класѣн ячѣ, ўсѣмѣ, класс	
	Шкул ячѣ	
	Ертсе пыракан ячѣ	
«Пирѣн семье юратнă чăваш апачѣ» ăмăрту	Проект ячѣ	
	Проект авторѣсем	
	Шкул ячѣ	
	Проекта хўтѣлекен ячѣ, телефонѣ, ўсѣмѣ, класс	

АСĂРХАТТАРНИ**Ачасен ўсѣмѣ:**

1. Шкулчченхи вѣренў организацийѣсенче вѣренекенсем
2. Пуçламăш классенче в вѣренекенсем
3. 5-8-мѣш классенче вѣренекенсем
4. 9-11-мѣш классенче вѣренекенсем